

ARANY CSENGŐ ÉS FÁJDALOM A BESZÉD

Mt 26, 73

Emberré válásunk történetét kutatva, többféle feltevést ismerünk. Vannak, akik azt állítják, hogy akkor kezdtünk emberek lenni, amikor két lábra állva elszakadtunk a földtől. Mások hivatkozva több teremtmény fejlődésére, azt a pillanatot határozzák meg az emberré levés mértékének, amikor megszólalt ez a teremtmény. Az elméletek közül úgy érzem, hogy az én gondolataimhoz is ez áll közelebb, mert emberré válásunknak az lehet a mértékegysége, hogy a bennünk felhalmozódó lelki képességekről tudjunk bizonyosságot tenni. Tudjuk igazolni, hogy felfogjuk az élet értelmét. Látjuk a helyünket és a hivatásunkat az életben. Bizonyítani tudjuk szavakkal és tettekkel emberi nemeségünket. Amikor megszólalt az ember, szavain át magához kötötte embertársát. A beszélő ember megszűnik magabazárt egyednek lenni, hiszen életének értékeit szétsugározza környezetének. A megszólaló ember beszédén át, mint a forrás vize, áradata, betöltötte a világot, mert a beszéd az értelem tükre s az értelem a világ rendje.

Az elmondottak után megjegyezhetjük, hogy nem csak az ember értekezik embertársával, hanem a teremtmények minden rendje is. Beszélhetünk a csalogány, a pacsirta daláról, a méhek zümmögéséről, a tücsök zenéjéről vagy az állatok különleges jelbeszédéről. Való igaz, hogy léteznek kapcsolatok a teremtmények minden rendjében, de talán ezt úgy határozhatnánk meg, hogy ezek a pár keresésének, a faj fenntartásának nélkülözhetetlen eszközei. Mennyivel más az ember értelméből fakadó beszéd, amelynek célja megismertetni magunkat mással és másokat magunkhoz kapcsolni. Átadni tapasztalataink, tudásunk kincseit, vigasztalni, bátorítani, s kifejezni tiszteletünket Isten és embertársaink iránt. Sokkal több ez a megnyilvánulás, mint a pacsirta dala vagy a tücsök ciripelése.

Péter beszédével árulta el, hogy Jézus követője. Pedig tudjuk, hogy éppen megtagadta Mesterét. Mi volt abban a tagadásban, melyből megismerték, hogy Jézus tanítványa? Valami különös varázs, lényének különös tükre? Beszéde árulta el őt. Ha nem akart volna lenni senki se, hallgatnia kellett volna. Aki hallgat, az vagy néma vagy eljutott a halál kapujába, ahol befejezte életét. Ez az állapot bekövetkezhetik a tényleges halál előtt is. Az a mondás jut eszedbe, amely olyan sokszor hangzik el a hétköznapokon: „Ha hallgattál volna, okos maradtál volna.“ Ez azt fejezi ki, hogy én téled tanácsot, útmutatást reméltem. Vártam, hogy bizonyosságot tégy a bölcsességedről és te azt igazoltad, hogy tudatlan vagy, nem értesz a dolgokhoz.

Szögezzünk le egy követelményt. Ami az emberiségnek hasznára van, az jó, ami az emberiségnek kárára van, az rossz. Vizsgáljuk meg a beszéd értékét. Jézus beszéde azt szolgálta, hogy világosságot támasszon az értelemben, nyugalmat a szívben, és hogy útmutatás, esz-

mény legyen az utat keresők számára. Ezzel szemben Judás áruló beszéde nyomán Jézust elfogják és keresztfára feszítik. Néró szavára felgyújtják Rómát és utána sok-sok keresztényt pusztítanak el. Hitler szavára lángba borul a világ; az eredményét ismerjük. Tehát ezeknek az embereknek a beszéde — mint Péter beszéde — elárulta, hogy kik azok, akik szóltak.

Ezek után vessünk egy pillantást a mi életünkre. Mi is birtokában vagyunk ennek az emberi képességnek: a beszédnek. Mire használjuk fel ezt a tehetségünket! Tanítjuk gyermekeinket, elmondjuk panaszainkat, magasztaljuk Istent, árukkodunk, káromkodunk, rágalmazunk. Jusson eszünkbe a felolvasott bibliai vers szava: Pétert beszéde árulta el, hogy Jézus tanítványa. Téged is beszéded árul el, hogy ki vagy. Vizsgáld meg magadat. Tedd mérlegre beszéded értelmét. Szavad tanít-e, mint Jézus beszéde? Vigasztal-e, mint édesanyád szava? Gyógyít-e, mint az orvos szava? Vagy otthonokat dönt romba, reményeket pusztít el, hitet semmisít meg, embereket aláz meg? Vigyázz, beszéded elárulja, hogy ki vagy. Hiába öltözteted magad bíborba, bársonyba, ékesíted fel magad arannyal, drágakövekkel, beszéded elárulja, hogy ki vagy.

Még egy megdöbbenő dolgot mondok el a beszédről. Nem tudom, figyeltétek-e meg, hogy a 20. század embere lassan-lassan elfelejt beszélni. Ezt a jelenséget az ember idézte elő tudásával, technikájával, amivel valójában könnyebbé, szebbé akarta tenni életét. Hangos, zakatoló gépeket szerkesztett, amelyek mellett az ember nem tud beszélni, és rohan némán céljai, álmái felé. Pedig szükségünk van a beszédre, gondolataink közlésére, hogy lássa meg a világ, hogy élünk, emberek vagyunk. Zsoltáros hangomról, imádságos szavamról tudják meg, hogy ki vagyok. Beszélni akarok, hogy tanuljanak embertársaim. Énekelni akarok, hogy ismerje meg a világ életkedvemem. De ezt a világ hasznára és örömére kell tегyen.

Tanuljunk használni a beszédet Isten dicsőségére és az emberiség előmenetelére, hogy aki hallja beszédünket, tisztelettel nézzen fel ránk. Ámen.

ÁBRAHÁM FIAI

Lk 19,8—9

Ismerős a történet, amelyet a vallásórákon hallottunk először. Utána még sokszor istentiszteletek alkalmával vagy pedig a Bibliából. Mégis mindig új, mégis mindig szívünkhöz szól. A történetből azt láttuk meg, hogy ha közel akarunk jutni Jézushoz, az emberekhez, le kell szállanunk a hatalom, a gazdagság, a gőg, az önzés fájáról és otthonunkba, szívünkbe kell elvinni Jézust, a szeretet és békesség apostolát. Nem lehet fára mászva, az emberek feje fölött megérteni az igazságot.